

Møre og Romsdal
fylkeskommune

NESSET KOMMUNE
Kråkholmvegen 2
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2018/235	20.02.2019	18914/2019/REGULERINGSPLAN/1543	Johnny Loen, 71 28 02 43/ Håkon Slutås 71 28 03 52	28.03.2019

Neset kommune - detaljregulering - reguleringsplan for gbnr 40/81 mfl - deponi for ureina massar og farleg avfall m.m. - Bergmesteren Raudsand AS - avgrensa ettersyn - motsegn

Møre og Romsdal fylkeskommune viser til avtale om utsett frist og har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

INNLEIING

Saka er tidlegare behandla i fylkestutvalet, som 4 juni 2018 gjorde vedtak om reise motsegn med heimel i miljømåla i regional vassforvaltingsplan. Fylkestutvalet stilte ikkje særskilte krav om tilleggsutgreiingar, men viste til at utgreiingane som låg føre, ga godt nok grunnlag for å reise motsegn. Fråsegna må sjåast i lys av at fylkeskommunen ikkje har spesialkompetanse til å vurdere alle sider ved utgreiingane om forureining. Det er Miljødirektoratet som eventuelt skal gi utsleppsløyve til den omsøkte verksemda, og som har ekspertise til å vurdere dette. Direktoratet hadde ei rekke merknader til konsekvensutgreiinga, og konkluderte med at grunnlaget for avgjerd ikkje var tilstrekkeleg.

Neset kommune har no sendt saka til fylkeskommunen for ny vurdering av denne motsegna. Kommunen viser til at plan er endra på ein slik måte at motsegner reist av NVE og Fylkesmannen i Møre og Romsdal er avklart. I praksis inneber dette innarbeiding av ei rekke omynssoner i plankartet, med tilhøyrade føresegner. Underliggande føremål er ikkje endra.

Jamfør konklusjonen til Miljødirektoratet, ligg det også føre ei rekkje tilleggsutgreiingar.

Planfaglege merknader

Vi har ikkje planfaglege merknader til plankart og føresegner. Planforslaget som no er til høyring, manglar likevel ein revidert planomtale, som skal synleggjere samanhengen mellom planprogrammet og utgreiingane og mellom utgreiingane og planforslaget.

Fylkesrådmannen må føresette at planomtalen vert oppdatert slik at han stettar kravet i plan- og bygningslova § 4-2, jamfør også forskrift om konsekvensutgreiingar.

Samfunns- og næringsutvikling

For dette temaet vil fråsegn gitt 4 juni 2018 framleis gjelde. Det er ikkje gitt tilleggsutgreiingar som endrar dette.

Vassforvaltning

Vassforskrifta og miljømål i regional vassforvaltningsplan

I Regional plan for vassforvaltning i Møre og Romsdal vassregion 2016-2021 er Sunndalsfjorden prioritert, og i vassforekomstaen "Tingvollfjorden ved Raudsand" er miljømålet å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dette miljømålet er utsett til neste planperiode (2022-2027), då det ikkje er sannsynleg at det kan nåast innafor 2016-2021. Dette skuldast dei store utfordringane i vassforekomsten. Fylkeskommunen vurderte at utslepp og utfylling i sjø vil kunne komme i konflikt med miljømål og kom derfor med motsegn.

Vurdering av utslepp

Tiltakshavar opplyser at de er arbeidrar no for å få delar av utslepp frå Real Alloy inn på sitt renseanlegg og at dette vil redusere utslepp i sjø. Det går likevel ikkje fram grad av forureining frå Real Alloy i dag, eller kor stor del som vil blir rensa. Vi finn ikkje opplysningar om korleis utslepp i sjø blir ved ei slik påkobling. Vi ser derfor ikkje grunnlag for påstanden om at totalutsleppet blir mindre ved tiltaket. Vi vurderer at strengare rensekrav kan settast til Real Alloy uavhengig om det byggast eit nasjonal deponi for farleg avfall ved Raudsand, viss det er nødvendig for å nå miljømål i vassforekomsten.

Opprinneleg konsekvensutredning vurderer at tiltaket vil forsinke forbedringa av miljøtilstand, men ikkje forverre tilstanden i fjorden. Vi har tidlegare påpeikt at i denne vurderinga ikkje har tatt tilstrekkeleg omsyn til utfylling i sjø eller at kystvatnet allereie er forureina. Her er det naturleg å påpeike at det skal mykje til at fjorden skal bli i verre tilstand, all den tid den er plassert i dårlegaste kategori for kjemisk tilstand (tilstand dårleg), og nest dårlegaste kategori for økologisk tilstand (tilstand dårleg)

Norconsult har utarbeidd ein ny fortynningsmodell for utslepp i fjorden basert på den faktiske forureiningstilstanden for kystvatnet i vassforekomsten. Modellen viser at fortynningsbehovet aukar med om lag 238 % for sink, 150 % for Kvikksølv, 158 % for koppar 134 % for kadmium og 154 % for bly, samanlikna med modellen som tok utgangspunkt i reint vatn. Modellen viser også at det ikkje er muleg å oppnå fortynning til god tilstandsklasse for arsen, sidan fjorden allereie er forureina av arsen (Arsen er eit grunnstoff ikkje ulikt fosfor. Det opptre i forbindelsar lett løyselege i vatn og er giftig).

Heller ikkje for nitrogen er det muleg å oppnå fortynning til god miljøtilstand, gitt dagens tilførsel. Norconsult vurderer at dette likevel ikkje endrar vurderingane i forrige modell om at fortynning vil være tilstrekkeleg etter om lag 100m. Fylkesrådmannen meiner rapporten i svært liten grad går inn i vurdering av verknadene, og at konklusjonen synest dårleg dokumentert. Korleis den langsiktige påverknaden frå utslepp på vassforekomsten blir som følge av utsleppet, er heller ikkje omtalt. Tiltaket vil medføre auka utslepp av miljøgifter som allereie har gjort at vassforekomsten er i dårleg økologisk og kjemisk tilstand. Tilstrekkeleg fortynning vil ikkje skje for arsen og for nitrogen. Ut i frå dette vurderer vi at dei ekstra utsleppa vil kome i konflikt med miljømål satt i vassforekomsten.

Forholdet til andre forureiningskjelder:

Det visast igjen til at det omsøkte tiltaket utgjør ein mindre del av totalutsleppa i fjorden. Dette kan ikkje vere eit argument for meir utslepp. Ein frå før belasta fjord vil få auka menneskeskapte tilførsler av nitrogen med om lag 5 prosent. Denne andelen vil være større når ein reknar for den lokale vassforekomsten (ein mindre del av fjorden), som miljømåla gjeld for. At det er etablert verksemdar med utslepp tidlegare, er heller ikkje eit argument for å gi løyve til nye forureinande verksemdar. Tvert om, bør det vere svært gode samfunnsmessige grunnar til å gi nye løyve til utslepp i ein fjord som allereie er prega av utfordringar og der målet er å betre miljøtilstanden.

Utfylling i sjø

Tiltaket omfattar eit stor utfylling i sjø. Undersøkingar viser at vassforekomsten er ureina av aluminium, kopar, sink, krom og bly. 2013-undersøkingane viste også at botnsedimenta var sterkt sterkt til meget sterkt ureina av kopar, og at fjordvatnet var markert til sterkt ureina av nikkel. Eit område på 0,3 km² utanfor hovudutsleppet var markert til sterkt forureina av PCB (i dag forbode i bruk). På grunn av manglande stabilitet i delar av botnområdet, og djupner ned til 170 m, er vanlege avbøtande tiltak lite aktuelle. Dumping av masse i sjøen, slik det er tenkt, vil føre til oppvirvling av botnsediment og vil kunne spreie sterkt forureina sediment ut i vassforekomsten. Det er påreknleg at resultatet av denne aktiviteten vil kome i konflikt med miljømåla som er sett for fjorden.

Miljømål i vassforvaltningsplan og § 12 i vassforskrifta

Miljømåla om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i neste planperiode er allereie ambisiøse. Når tiltak kjem i konflikt med miljømål, må ansvarleg styresmakt vurdere tiltak etter § 12 i vassforskrifta.

Etter § 12 b er det vilkår om at samfunnsnyttan av dei nye inngrepa eller aktivitetane skal vere større enn tapet av miljøkvalitet. Gitt at tiltaket kan ha negativ effekt for viktige næringar i regionen, som oppdrett og reiseliv, vurderer vi at dette vilkåret ikkje er oppfylt.

Etter § 12 c er vilkåret at "*hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre*". I følge rettleiar frå Klima- og miljødepartementet kan relevante alternativ vere ei anna lokalisering.

Miljødirektoratet har på oppdrag frå Klima- og miljødepartementet gitt ein fagleg vurdering og samanlikning av alternativa for etablering av nytt deponi for farlig uorganisk avfall (Brevik og Raudsand). Miljødirektoratet konkluderer med at Brevik er godt egna. For Raudsand er konklusjonen:

- *I Raudsand har ikke Miljødirektoratet fått nok informasjon om geologiske, hydrologiske og geotekniske forhold i saken til at det er grunnlag for å vurdere om fjellhallene i Raudsand vil være egnet for etablering av et deponi for uorganisk, farlig avfall.*
- *Det fremkommer heller ikke klart av dokumentene om Bergmesteren Raudsand AS vil ha en teknologi som er egnet for å behandle de typer uorganisk farlig avfall som det er nasjonalt behandlingsbehov for.*
- *Behandlingsmetoden, Halosep, er lite utprøvd. Det er per i dag uklart om den vil fungere på alle de avfallsfraksjonene den er planlagt for.*
- *Det er heller ikke klart om den alternative behandlingsmåten for annet uorganisk avfall enn flyveaske og avfallssyre, vil være i tråd med avfallsregelverket.*
- *Ettersom det gjenstår en god del miljømessige utredninger av fjellhaller og uttesting av planlagte behandlingsmetoder, mener Miljødirektoratet det blir urealistisk å få anlegget på plass til 2022.*

Fylkesrådmannen kan ikkje sjå at tilleggsutgreiingane dokumenterer godt at miljømåla for vassforekomsten kan bli nådd. Det kjem likevel fram at vassmiljømåla først og fremst er prega av dagens situasjon. Ut frå dette finn vi det tilrådeleg å trekke motsegna.

KONKLUSJON

Saka er lagt fram for fylkesutvalet i møte 25 mars. Fylkesutvalet gjorde følgende vedtak:

Fylkesutvalet opprettheld motsegn mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nettet kommune med heimel i miljømåla regional vassforvaltingsforvaltingsplan.

Fylkesutvalet ser ikkje at det er utgreia og godtgjort korleis utsleppa skal reduserast, og dei ekstra utsleppa vil komme i konflikt med miljømåla som er sett.

Fylkesutvalet understrekar som i vår tidlegare fråsegn at anlegget kan føre til vesentleg tap av det omdømet Møre og Romsdal har som naturbasert reiselivsdestinasjon og som marin matvareprodusent, og dermed også vere negativt for framtidig vekst og næringsliv i fylket.

Med helsing

Ottar Brage Guttelvik

Brevet er elektronisk godkjent og vil ikke bli sendt i papir

Kopi:
Sunndal, Gjemnes og Tingvoll kommunar
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Statens vegvesen region midt
Mattilsynet
Kystverket
Fiskeridirektoratet
Miljødirektoratet

Tingvoll kommune

Næring plan og teknisk

*Økokommunen –
bedre løsninger for mennesker og miljø*

NESSET KOMMUNE
Kråkholmvegen 2
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref
2016/1026-77

Saksbehandler
Margrete Magerøy

Dato
22.03.2019

Reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand - spørsmål om trekking av innsigelse

Det vises til brev fra Nasset kommune av 17.2.19, samt senere korrespondanse. Nasset kommune ber om en tilbakemelding på om innsigelser fra Tingvoll kommune vil bli opprettholdt eller trukket. Videre ber dere om en tilbakemelding på om Tingvoll kommune mener det er grunnlag for å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal, før eventuelt reguleringsplanen oversendes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Kommunestyret i Tingvoll behandlet saken 21.3.19. Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

Med hilsen

Margrete Magerøy
virksomhetsleder næring, plan og teknisk

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Per Gunnar Løset
Odd Arild Bugge
Milly Bente Nørsett

Tingvoll kommune
Næring plan og teknisk,

E-post: postmottak@tingvoll.kommune.no

Telefon 71532400
Telefaks

www.tingvoll.kommune.no

Tingvoll kommune

Økokommunen –
bedre løsninger for mennesker og miljø

Arkiv: L12
Arkivsaksnr: 2016/1026-74
Saksbehandler: Per Gunnar Løset

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	4/2019	21.03.2019

Reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS - spørsmål om trekking av innsigelse

Vedlegg

- 1 Reguleringsplan Bergmesteren Raudsand - Trekking av innsigelse
- 2 5 PlanId201601_Planbestemmelser_BMR_291118.pdf
- 3 2 - PlanId201601_RegplanBergmesteren_A0_3000_221118.pdf
- 4 NIVA Notat Sunndalsfjorden og vannforskriften 24.10.2018.pdf
- 5 Norconsult - Skredfarevurdering-01 J04 med vedlegg 2018-11-27.pdf
- 6 Tiltakshavers merknader til høringsuttalelser 2018-09-07.pdf
- 7 Vedlegg B - Merknad #22 og #37 - Vannforskrift.pdf
- 8 Vedlegg C - Miljørisikovurdering Raudsand Farlig avfallsdeponi 2018-09-03.pdf
- 9 Vedlegg F - Tilleggsberegninger fortynning 2018.pdf
- 10 Vedlegg I - Skredfarevurdering - notat uavhengig kontroll Multiconsult 10207045-RIGberg-.pdf
- 11 Trekking av innsigelser - Reguleringsplan Bergmesteren Raudsand.pdf
- 12 NVE si tilbakemelding - Reviderte plandokumenter - Reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand.pdf
- 13 Lysark NGU møte 15 01 2019.pdf

Saksopplysninger

Nesset kommune ber i brev av 17.02.2019 (vedlegg 1) Tingvoll kommune vurdere om innsigelsen til reguleringsplanen kan trekkes. Det vises også til at Averøy, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Sunndal og Møre og Romsdal fylkeskommune har innsigelser.

Nesset kommune kan ikke gjøre endelig planvedtak så lenge det er innsigelser til planforslaget. Plan- og bygningsloven (pbl) § 5-6, 1. ledd: «Finner kommunen ikke å kunne ta hensyn til innsigelsen, skal det ordinært foretas mekling mellom partene. Dersom enighet ikke oppnås,

treffer kommunen planvedtak og sender planen og innsigelsen, med meklerens tilråding, til departementet. Departementet avgjør om innsigelsen skal tas til følge og planen endres.»

Dersom det er klart at mekling ikke kan føre fram, kan saken gå direkte til departementet (kommunal- og moderniseringsdepartementet) uten meklingsrunden.

Endringene som er gjort i plandokumentene siden høringen framgår av brevet fra Nesset kommune. I hovedsak dreier det seg nye hensynssoner i kartet med bestemmelser for skred, flom, brann- og eksplosjonsfare mm. Endringene har medført at regionale og nasjonale sektormyndigheter har trukket sine innsigelser.

I brevet er gjengitt tiltakshaver, Bergmesteren Raudsand, sine kommentarer til innsigelsen, i tillegg til en vurdering fra rådmannen i Nesset.

Det bes om tilbakemelding på om Tingvoll kommune mener det er grunnlag for å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal, før reguleringsplanen eventuelt oversendes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vurdering

Tingvoll kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nesset kommune. Vi ser ikke grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Det kunne vært aktuelt hvis planen omfattet opprydding/avslutning av deponi 2 (møllestøvet) og deponi 3 som en egen del, men siden dette dessverre er knyttet til gjennomføring av hele planen, eller hele del 1, ser vi liten hensikt med mekling.

Vi mener vår felles innsigelse fra Gjemnes, Sunndal og Tingvoll kommuner begrunner hvorfor nabokommunene er imot reguleringsplanen i sin helhet og registrerer at det er grunnleggende uenighet om planen. **For det første er Raudsand feil sted å etablere store avfallsdeponier. For det andre inneholder planforslaget vesentlige mangler og er ikke tilstrekkelig utredet.** Vi kommenterer i det videre noen punkter vi mener ikke er tilstrekkelig besvart fra Nesset kommune.

Tiltakshaver og Nesset kommune har kun på ett punkt forsøkt å imøtekomme innsigelsen og det gjelder høyden på bygninger på industriområdet, av hensyn til kulturminnene på Honnhammaren på andre siden av fjorden. Tidligere er det konkludert med at kulturminnene ligger utenfor influensområdet, men landskapsvirkninger er vurdert som positive for kulturminnet, samt at det nå også er gjort endringer i bestemmelsene. Vi mener dette kan tyde på at Honnhammaren likevel ligger innenfor influensområdet. Vi kan heller ikke se at spørsmålet om utilbørlig skjemming av kulturminnet er vurdert av fagmyndighetene, da det kun henvises til «dialog om temaet med både Møre og Romsdal fylkeskommune og NTNU vitenskapsmuseet underveis i planprosessen». Honnhammaren er ikke nevnt i rapporten om kulturminner, det er derimot kulturminner på landsida i Nesset som ligger vesentlig lengre unna planområdet. En eksplosjon på Raudsand har tidligere blåst inn vinduer på hus ved Honnhammaren, noe vi mener også kan indikere at hellemlingene ligger innenfor influensområdet til reguleringsplanen. Bildet i konsekvensutredningen (KU) som skal illustrere det visuelle intrykket er etter vårt syn svært lite realistisk.

Bilde 1. Bilde over er hentet fra Figur 2-7 – «3D-illustrasjon av tiltak del 1 og tiltak del 2 i alternativ 1 sett fra fjorden», KU - Temarapport - Ikke prissatte konsekvenser, Norconsult (s. 28).

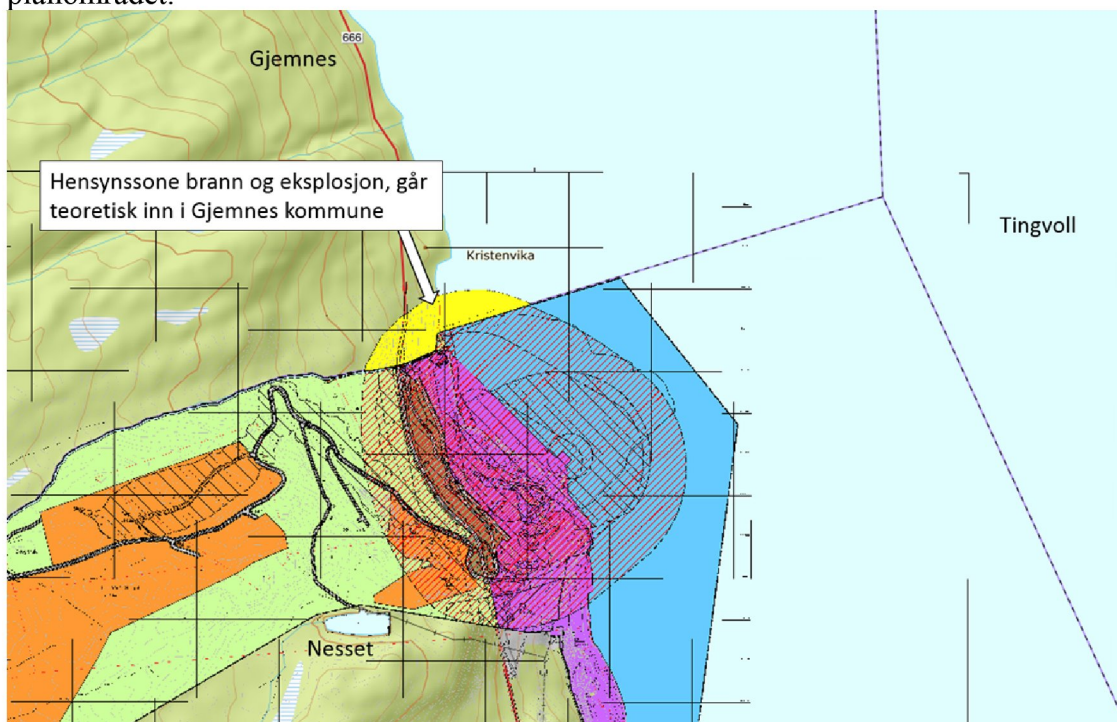

Bilde 2. Bildet over gir en mer realistisk opplevelse av Raudsand sett fra hellemalingsfeltene på Honnhammaren (Foto: Tingvoll kommune)

Kommunedelplan for sjøområdene (Sjøområdeplan Nordmøre) ble vedtatt i Gjemnes kommune 29. mai, i Sunndal kommune 13. juni og i Tingvoll kommune 14. juni 2018. Vi mener det er en grunnleggende konflikt mellom intensjonen om framtidig produksjon av sjømat i Tingvollfjorden og deponiplanene. All transport med båt vil foregå innover fjorden. Vi ser at det tilføres en uønsket risiko for uhell med potensielt farlige stoffer, både ved transport og ved behandlingsanlegget. En kan også risikere framtidig utlekking fra deponiene. Nærliggende

arealer avsatt til akvakultur er ikke vurdert i KU, det gjelder både Samuelsberget i Tingvoll og Kattvik i Gjemnes.

Både tiltakshaver og Nesset kommune har hele tiden vært klar over kraftig motstand mot etableringen av sjøfyllingen, behandlingsanlegget og deponi for uorganisk farlig avfall og øvrige store dagdeponier, men har valgt å ikke ta hensyn til dette. I revidert plankart er det lagt inn hensynssoner, blant annet for brann- og eksplosjonsfare. Både sone 2 og 3 går teoretisk inn i Gjemnes kommune. Planområdet for et nasjonalt deponi for farlig avfall bør etter vår oppfatning være så stort at viktige hensynssoner for brann- og eksplosjonsfare kan ivaretas innenfor planområdet.

Figur 1. Illustrasjon av teoretisk utbredelse av hensynssone for brann- og eksplosjonsfare, gjelder midtre sone (2) og ytre sone (3). Markert med gult.

Vi gjentar også spørsmålet om alternativ plassering av deponiene. Nesset kommune har sannsynligvis minst like gode alternativer i egen kommune der konflikten med nabokommunene på Nordmøre kunne vært unngått. Det er manglede naturgitte forhold på Raudsand, ikke minst fordi det mangler areal til kai/industriområde og utbygger er avhengig av en gedigen sjøfylling, som kanskje ikke er realiserbar. Det er heller ikke muligheter for potensiell framtidig utvidelser av næringsarealer i forbindelse med forskning og utvikling innenfor sirkulærøkonomi.

Når det gjelder sjøfyllingen, er det allerede søkt om pilotprosjekt med dumping av 100 tonn stein. Det skal med andre ord benyttes en prøve- og feilemetodikk for å finne ut hvordan fyllingen skal gjøres i praksis. Vi mener det ikke er sannsynliggjort at det er mulig å etablere en sikker fylling som beskrevet og vi har etterlyst utredning av stabiliteten ved sjøfyllingen før det gjøres planvedtak. Totalt omkring 155 daa av den skrånende fjordbunnen skal fylles over ved dumping av stor stein fra lekter ned i de sterkt forurensede bløte bunnsedimentene. Dette er ikke akseptabelt. Hvorfor ikke fjerne de forurensede massene først? Alt en oppnår med fyllingen på 3,2 mill m³ er omkring 30 daa økt industriareal.

Vi mener det er svært uheldig at opprydding av møllestøvdeponiet (deponi 2) knyttes opp mot etableringen av et meget stort dagdeponi i jomfruelig terreng på Raudsandfjellet (deponi 4) og

deponi for uorganisk farlig avfall, samt sjøfylling og behandlingsanlegg. Vi forstår planen slik at det ikke blir ryddet i deponi 2 uten at planen vedtas slik den nå ligger, med mindre det skulle bli gitt pålegg etter forurensningsloven. Det såkalte null-alternativet gir feil utgangspunkt. Vi mener netto tilførsel av

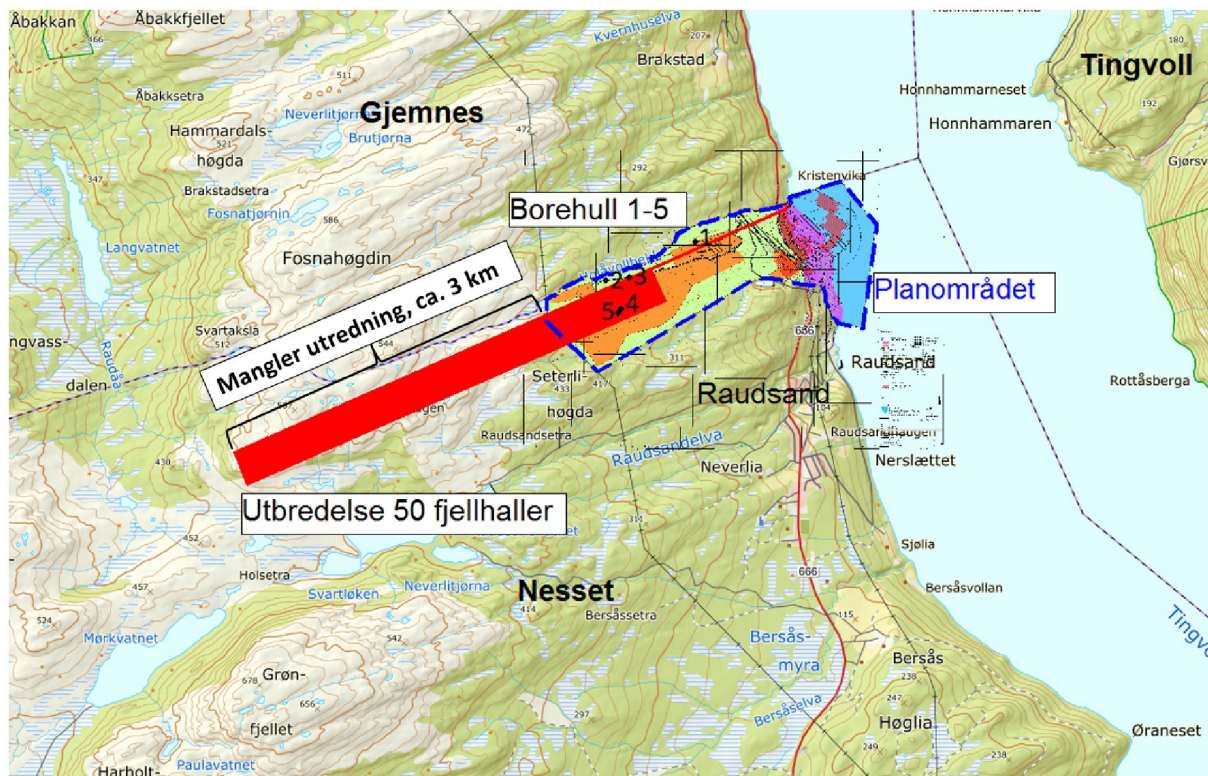
- 3,75 – 20 mill m³ uorganisk farlig avfall og
- 3,9 mill m³ ordinært avfall i jomfruelig terreng på Raudsandfjellet (deponi 4)

overhodet ikke er nødvendig for å rydde i møllestøvet og redusere vanngjennomstrømning i de gamle deponiene. Kostnadene med opprydding må dekkes av forurensere og ikke av framtidige generasjoner rundt Tingvollfjorden.

Vi merker oss også at Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) sier at fjellhallene ikke er til hinder for framtidig gruvedrift på Raudsand fordi eventuell drift vil foregå vesentlig over fjellhallene. En kan da tenke seg en situasjon med gruvedrift i midten, enorme dagdeponier på overflaten og fjellhallene i dypet under. Under industriområdet og sjøfyllingen ligger de gamle gruvegangene, delvis sammenraste og delvis oppfylt med forurenset masse hvor det fortsatt er gassproduksjon. Vi mener stedet er uegnet for deponi.

En vesentlig mangel ved planarbeidet som også er påpekt i innsigelsen, er manglende utredninger for hele farlig avfalldeponiets utbredelse. Direktoratet for mineralforvaltning anslo i sin vurdering av lokaliteter for farlig avfall i 2015 at Raudsand hadde potensielt deponivolum på 20 mill. m³ (tilsvarende 53 haller) med driftstid på 42 – 93 år. I planbeskrivelsen står at anlegget kan utvides og har et langsiktig tidsperspektiv og kapasitet. Om lagerkapasiteten har Bergmesteren Raudsand tidligere uttalt at «Vi kan fortsette å skyte nye haller helt til vi kommer til Molde» (Teknisk Ukeblad 22.03.2016), tilsvarende omkring 200 haller. **Reguleringsplanen har imidlertid kun 10 haller à 0,375 mill m³ = 3,75 mill m³, det tilsvarer bare 18 % av antatt potensiale på 20 mill. m³.**

Illustrasjonen under viser planområdet og utvidelse for 50 års drift. Størstedelen av området for deponi ligger utenfor planområdet og har dermed ikke vært gjenstand for utredning. Kun anslagsvis 10 – 35 % av arealet er utredet. Avstanden fra borehull 5 til hall nr. 50 er 3,2 km. Vi mener dette er mangelfull planlegging og åpenbart i strid med plan- og bygningsloven, jf. § 1-1.

Figur 2. Illustrasjon som viser utbredelsen av 50 fjellhaller, tilsvarende 50 års drift, vist sammen med planområdet. I planbeskrivelsen står at anlegget kan utvides og har et langsiktig tidsperspektiv og kapasitet. Innenfor planområdet er det plass til ca. 10 haller (3,75 mill m³), anslagsvis 10 – 35 % av beskrevet deponikapasitet på Raudsand.

Vi mener fortsatt det er en svakhet at ingen av borehullene går ned til bunnen eller under hallene og at et svært begrenset areal/volum er undersøkt. Også i NGU sine vedlagte lysark henvises det til borehullene. Når et stort nytt nasjonalt deponi for farlig avfall skal anlegges, må det være sannsynliggjort at hele deponiets utbredelse er egnet til formålet. Vedtas planen slik den nå ligger må «nye» Molde kommune starte arbeid med planutvidelse og ny KU allerede etter omkring 5 års drift (tre haller under sprengning/fylling, samt at planarbeidet må påregnes å ta 2-3 år). Tiltaket vil da være tilnærmet irreversibelt på grunn av de store investeringene som da allerede må ha vært gjort på området. Vi mener også at et positivt planvedtak nå ikke vil tilfredsstille forvaltningslovens krav til forsvarlig saksbehandling. Vi kan ikke se at dette forholdet er kommentert av tiltakshaver og Nesset kommune.

Usikkerhet med hensyn til framtidig politisk planbehandling i Molde kommune er ikke vurdert. Det er en risiko for at deponiet stanses etter 10 år eller 3,75 mill. m³, noe som ikke stemmer overens med den langsiktighet som er forespurt fra departementet og omtalt i planbeskrivelse. Utvidelsen vestover kan ikke bare være en ren formalitet slik det er framstilt. Hvorfor er ikke dette vesentlige spørsmålet drøftet.

Usikkerheten omkring prosjektet som helhet er lite belyst. Utredningene drøfter risiko- og sårbarhet på hvert enkelt delområde, men totalt sett mener vi det er lagt for lite vekt på at det per i dag ikke eksisterer noen infrastruktur for mottak, behandling og deponering av farlig avfall på Raudsand. Det forutsettes samtidig at driften skal fungere optimalt fra dag én. Så lenge det ikke er lagd tunneler og fjellhaller kjenner ingen med sikkerhet kvaliteten i grunnen. Kun to-tre små «nålestikk» er gjort ned til det store arealet for fjellhaller på anslagsvis 1,2 kvadratkilometer (50 haller). Et sted vestover fra Raudsand vil grunnvannet sannsynligvis drenere motsatt retning. Sjøfyllingen kan kanskje ikke gjennomføres og naturmangfoldet i Tingvollfjorden er mangelfullt utredet. Behandlingsmetode for farlig avfall er ikke valgt, hvilke stoffer og kvaliteten på stoff

som mottas er ikke kjent og markedene er ikke avklart med hensyn til import av farlig avfall. Hele prosjektet med farlig avfall bygger også på fortløpende avsetningen av pukk fra fjellhaller og tunneler, og det stilles spørsmål ved om dette er tilstrekkelig utredet og vektlagt. Vi mener usikkerheten på mange punkter er tonet ned og ikke tilstrekkelig vektlagt i rapporter produsert av og for tiltakshaver.

Økokommunevurdering:

Dersom innstillingen vedtas, vil denne saken ha

positiv	☒	<i>Økokommunen Tingvoll vil arbeide for å hindre ytterligere risiko for forurensning av Tingvollfjorden og tap av områdets omdømme, noe som vil komme alle framtidige generasjoner til gode.</i>
nøytral	☐	
negativ	☐	

effekt på kommunens arbeid som økokommune.

Rådmannens innstilling

Tingvoll kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nesset kommune. Vi ser ikke grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Behandling i Kommunestyret - 21.03.2019

24 stemmeberettigede

Milly Bente Nørsett, Ap ba kommunestyret behandle hennes habilitet, da hun sitter i styret for «Jeg velger meg et giftfri Nesset»

Det ble stemt over habilitetsspørsmålet og 1 stemte for habil og 23 stemte for at representanten Nørsett er inhabil. Jfr. Forvaltningsloven § 6 e. Ingen vara var innkalt.

22 stemmeberettigede

Gunnar Waagen, Krf ba kommunestyret behandle hans habilitet, da han er vara til styret for «Jeg velger meg et giftfri Nesset»-

Det ble stemt over habilitetsspørsmålet og et enstemmig kommunestyre fant representanten Waagen inhabil. Jfr. Forvaltningsloven § 6 e. Ingen vara var innkalt.

22 stemmeberettigede

Liv Solemdal, MDG ba kommunestyret behandle hennes habilitet, sitter i et fagutvalg under foreningen «Jeg velger meg et giftfri Nesset»

Det ble stemt over habilitetsspørsmålet og et enstemmig kommunestyre fant representanten Solemdal inhabil. Jfr. Forvaltningsloven § 6 e. Ingen vara var innkalt.

22 stemmeberettigede

Det ble stemt over rådmannens innstilling, som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tingvoll kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nettet kommune. Vi ser ikke grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	12/19	27.03.2019

Privat reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand i Neset kommune
Forespørsel om trekking av innsigelse til reguleringsplan for Rausand
Bergmesteren AS

Kommunedirektørens innstilling

Sunndal kommune opprettholder sin innsigelse til reguleringsplan for Rausand Bergmesteren AS i Neset kommune. Vi ser ingen grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Behandling i Kommunestyret - 27.03.2019

Konstituert plansjef Harriet Berntsen orienterte innledningsvis.

I tillegg orienterte Per Gunnar Løset, avdelingsingeniør i Tingvoll kommune.

Representanten Erling Rød, FrP, la fram følgende alternative forslag:

«Sunndal kommune trekker sin innsigelse til reguleringsplan for Raudsand Bergmesteren i Neset kommune.»

VOTERING:

Det alternative forslaget ble satt opp imot innstillingen. Innstillingen ble vedtatt med 26 mot 1 stemme avgitt for det alternative forslaget.

Vedtak:

Sunndal kommune opprettholder sin innsigelse til reguleringsplan for Raudsand Bergmesteren AS i Neset kommune. Vi ser ingen grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Vedlegg

- 1 Reguleringsplan Bergmesteren Raudsand - trekking av innsigelse
- 2 5 PlanId201601_Planbestemmelser_BMR_291118.pdf
- 3 2 - PlanId201601_RegplanBergmesteren_A0_3000_221118.pdf
- 4 NIVA Notat Sunndalsfjorden og vannforskriften 24.10.2018.pdf
- 5 Norconsult - Skredfarevurdering-01 J04 med vedlegg 2018-11-27.pdf
- 6 Tiltakshavers merknader til høringsuttalelser 2018-09-07.pdf
- 7 Vedlegg B - Merknad #22 og #37 - Vannforskrift.pdf
- 8 Vedlegg C - Miljøriskovurdering Raudsand Farlig avfallsdeponi 2018-09-03.pdf
- 9 Vedlegg F - Tilleggsberegninger fortykning 2018.pdf
- 10 Vedlegg I - Skredfarevurdering - notat uavhengig kontroll Multiconsult 10207045-RIGberg-.pdf
- 11 Trekking av innsigelser - Reguleringsplan Bergmesteren Raudsand.pdf
- 12 NVE si tilbakemelding - Reviderte plandokumenter - Reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand.pdf
- 13 Lysark NGU møte 15 01 2019.pdf

Saksopplysninger

Sunndal kommune har i møte 13.06.2018 vedtatt innsigelse til reguleringsplan for Rausand Bergmesteren AS i Nesset kommune (K.sak 50/18). Innsigelsen ble utarbeidet i fellesskap mellom Gjemnes, Tingvoll og Sunndal med likelydende vedtak i de tre kommunene.

Nesset kommune kan ikke gjøre endelig planvedtak så lenge det er innsigelser til planforslaget, jmf. Plan- og bygningsloven (pbl) § 5-6, 1. ledd:

«Finner kommunen ikke å kunne ta hensyn til innsigelsen, skal det ordinært foretas mekling mellom partene. Dersom enighet ikke oppnås, treffer kommunen planvedtak og sender planen og innsigelsen, med meklerens tilråding, til departementet. Departementet avgjør om innsigelsen skal tas til følge og planen endres. «

Dersom det er klart at mekling ikke kan føre fram kan saken gå direkte til kommunal- og moderniseringsdepartementet uten meklingsrunden.

Nesset kommune ber i brev av 17.02.2019 Sunndal kommune vurdere om innsigelsen til reguleringsplanen kan trekkes. Det vises også til at Averøy, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Tingvoll og Møre og Romsdal fylkeskommune har innsigelser.

Brev av 17.02.2019 med vedlegg er vedlagt saken.

Endringene som er gjort i plandokumentene siden høringen framgår av brevet fra Nesset kommune. I hovedsak dreier det seg nye hensynssoner i kartet med bestemmelser for skred, flom, brann- og eksplosjonsfare mm. Endringene har medført at regionale og nasjonale sektormyndigheter har trukket sine innsigelser.

I brevet er gjengitt tiltakshaver, Bergmesteren Raudsand, sine kommentarer til innsigelsen, i tillegg til en vurdering fra rådmannen i Nesset.

Sunndal kommune bes også vurdere om det er grunnlag for å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal, før reguleringsplanen eventuelt oversendes til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Sunndal, Gjemnes og Tingvoll kommuner har i fellesskap gjennomgått henvendelsen om å trekke innsigelsen og synspunkter på nytten av mekling med Fylkesmannen.

Og vi har utbeidet en felles vurdering med likelydende forslag til vedtak i våre 3 kommuner og som herved legges fram for kommunestyret i Sunndal. Samme sak behandles 21. mars i Tingvoll kommune og 2. april i Gjemnes kommune.

Vurdering

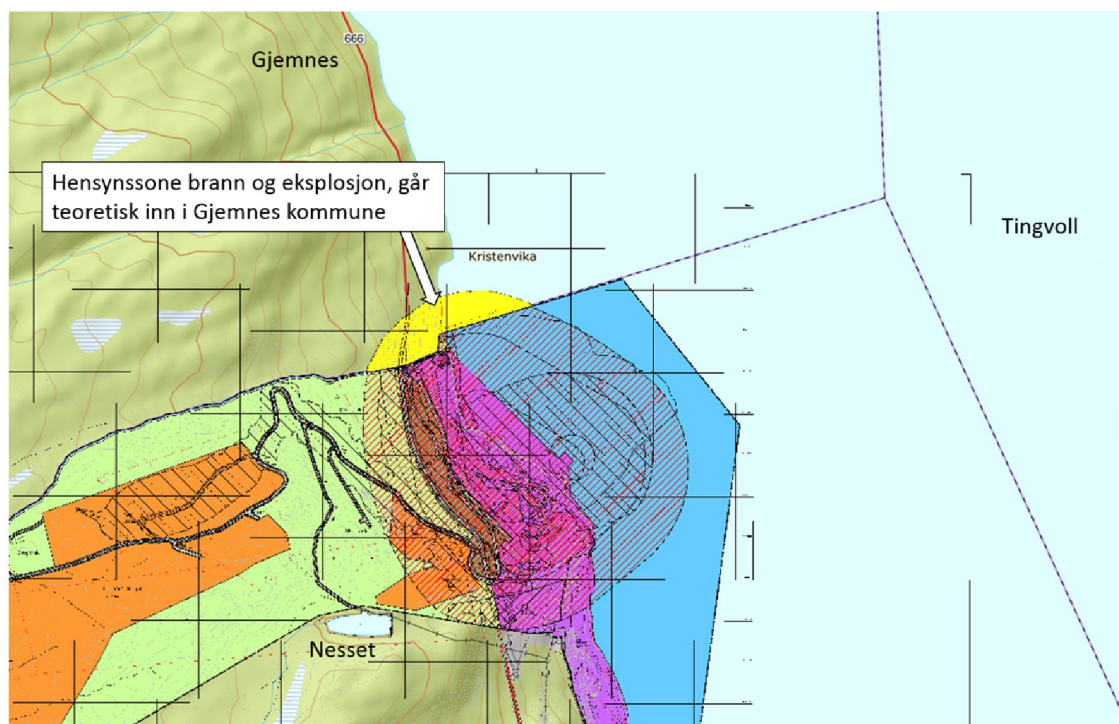
Sunndal, Tingvoll og Gjemnes kommuner mener at vi i vår felles innsigelse begrunner hvorfor nabokommunene er imot reguleringsplanen i sin helhet og registrerer at det er grunnleggende uenighet om planen. For det første mener vi at Raudsand er feil sted å etablere store avfallsdeponier. For det andre mener vi planforslaget har vesentlige mangler og er ikke tilstrekkelig utredet.

Og følgende punkter mener vi ikke er tilstrekkelig besvart fra Nesset kommune:

Tiltakshaver og Nesset kommune har kun på ett punkt forsøkt å imøtekomme innsigelsen og det gjelder høyden på bygninger på industriområdet, av hensyn til kulturminnene på Honnhammaren på andre siden av fjorden. Tidligere er det konkludert med at kulturminnene ligger utenfor influensområdet, men landskapsvirkninger er vurdert som positive for kulturminnet, samt at det nå også er gjort endringer i bestemmelsene. Vi mener dette kan tyde på at Honnhammaren likevel ligger innenfor influensområdet. Vi kan heller ikke se at spørsmålet om utilbørlig skjemming av kulturminnet er vurdert av fagmyndighetene, da det kun henvises til «dialog om temaet med både Møre og Romsdal fylkeskommune og NTNU vitenskapsmuseet underveis i planprosessen». Honnhammaren er ikke nevnt i rapporten om kulturminner, det er derimot kulturminner på landsida i Nesset som ligger vesentlig lengre unna planområdet. Bildet i konsekvensutredningen (KU) som skal illustrere dette er for øvrig svært lite realistisk.

Kommunedelplan for sjøområdene (Sjøområdeplan Nordmøre) ble vedtatt i Gjemnes kommune 29. mai, i Sunndal kommune 13. juni og i Tingvoll kommune 14. juni 2018. Vi mener det er en grunnleggende konflikt mellom intensjonen om framtidig produksjon av sjømat i Tingvollfjorden og deponiplanene. All transport med båt vil foregå innover fjorden og vi ser kun at det tilføres en uønsket risiko for uhell med potensielt farlige stoffer, både ved transport og behandlingsanlegget, samt framtidig utlekking fra deponiene. Nærliggende arealer avsatt til akvakultur er ikke vurdert i KU, det gjelder både Samuelsberget i Tingvoll og Kattvik i Gjemnes.

Både tiltakshaver og Nesset kommune har hele tiden vært klar over kraftig motstand mot etableringen av sjøfyllingen, behandlingsanlegget og deponi for uorganisk farlig avfall og øvrige store dagdeponier, men har valgt å ikke ta hensyn til nabokommunene. I revidert plankart er det lagt inn hensynssoner, blant annet for brann- og eksplosjonsfare. Både sone 2 og 3 går teoretisk inn i Gjemnes kommune. Planområdet for et nasjonalt deponi for farlig avfall bør etter vår oppfatning være så stort at viktige hensynssoner for brann- og eksplosjonsfare kan ivaretas innenfor planområdet.

Figur 1. Illustrasjon av teoretisk utbredelse av hensynssone for brann- og eksplosjonsfare, gjelder midtre sone (2) og ytre sone (3). Markert med gult.

Vi gjentar også spørsmålet om alternativ plassering av deponiene. Nesset kommune har sannsynligvis minst like gode alternativer i egen kommune der konflikten med nabokommunene på Nordmøre kunne vært unngått. Det er manglete naturgitte forhold på Raudsand, ikke minst fordi det mangler areal til kai/industriområde og utbygger er avhengig av en gedigen sjøfylling, som kanskje ikke er realiserbar. Det er heller ikke muligheter for potensiell framtidig utvidelser av næringsarealer i forbindelse med forskning og utvikling innenfor sirkulærøkonomi.

Når det gjelder sjøfyllingen er det allerede søkt om pilotprosjekt med dumping av 100 tonn stein. Det skal med andre ord benyttes en prøve- og feilemetodikk for å finne ut hvordan fyllingen skal gjøres i praksis. Vi mener det ikke er sannsynliggjort at det er mulig å etablere en sikker fylling som beskrevet og vi har etterlyst utredning av stabiliteten ved sjøfyllingen før det gjøres planvedtak. Totalt omkring 155 daa av den skrånende fjordbunnen skal fylles over ved dumping av stor stein fra lekter ned i de sterkt forurensede bløte bunnsedimentene. Dette er ikke akseptabelt. Hvorfor ikke fjerne de forurensede massene først? Alt en oppnår med fyllingen på 3,2 mill m3 er omkring 30 daa økt industriareal.

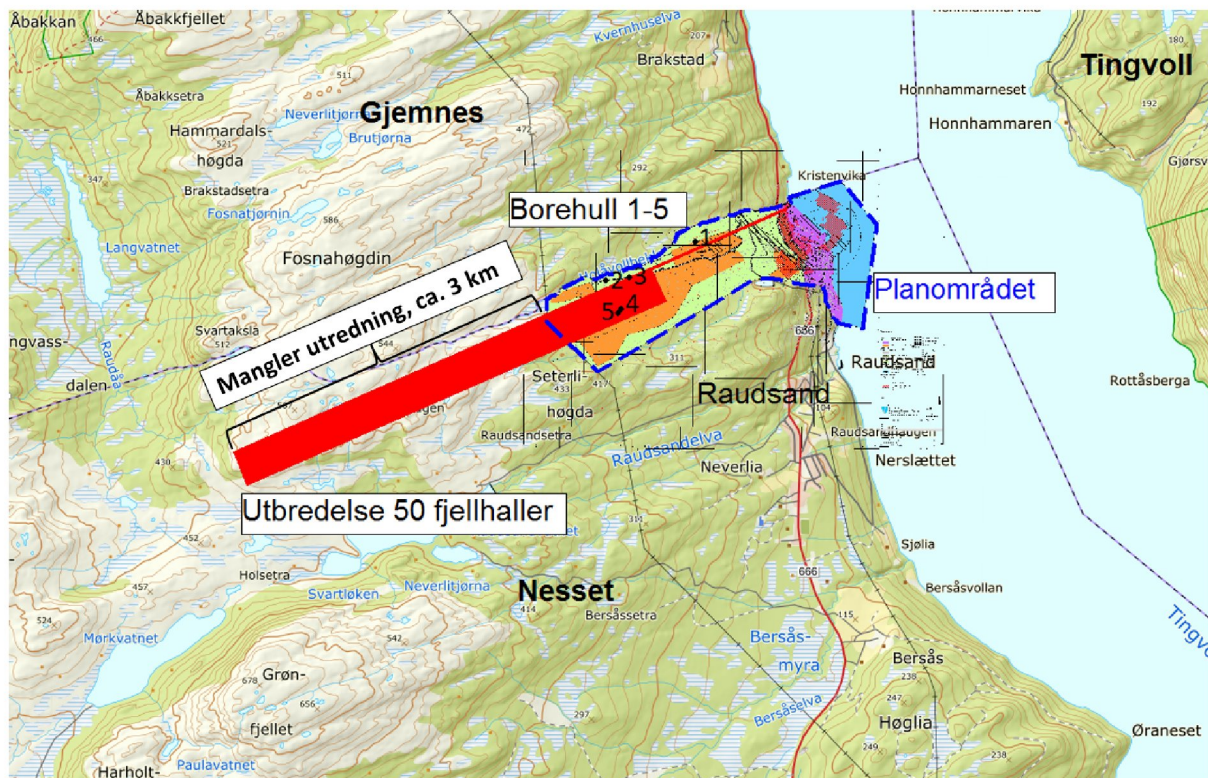
Vi mener det er svært uheldig at opprydding av møllestøvdeponiet (deponi 2) knyttes opp mot etableringen av et meget stort dagdeponi i jomfruelig terreng på Raudsandfjellet (deponi 4) og deponi for uorganisk farlig avfall, samt sjøfylling og behandlingsanlegg.

Vi forstår planen slik at det ikke blir ryddet i deponi 2 uten at planen vedtas slik den nå ligger, med mindre det skulle bli gitt pålegg etter forurensningsloven. Det såkalte null-alternativet gir feil utgangspunkt. Vi mener netto tilførsel av 3,75 – 20 mill m³ uorganisk farlig avfall og 3,9 mill m³ ordinært avfall i jomfruelig terreng på Raudsandfjellet (deponi 4) overhodet ikke er nødvendig for å rydde i møllestøvet og redusere vanngjennomstrømning i de gamle deponiene. Kostnadene med opprydding må dekkes av forurensere og ikke av framtidige generasjoner rundt Tingvollfjorden.

Vi merker oss også at NGU sier at fjellhallene ikke er til hinder for framtidig gruvedrift på Raudsand fordi eventuell drift vil foregå vesentlig over fjellhallene. En kan da tenke seg en situasjon med gruvedrift i midten, enorme dagdeponier på overflaten og fjellhallene i dypet under. Under industriområdet og sjøfyllingen ligger de gamle gruvegangene, delvis sammenraste og delvis oppfylt med forurenset masse hvor det fortsatt er gassproduksjon. Vi mener stedet er uegnet for deponi.

En vesentlig mangel ved planarbeidet som også er påpekt i innsigelsen, er manglende utredninger for hele farlig avfalldeponiets utbredelse. Direktoratet for mineralforvaltning anslo i sin vurdering av lokaliteter for farlig avfall i 2015 at Raudsand hadde potensielt deponivolum på 20 mill. m³ (tilsvarende 53 haller) med driftstid på 42 – 93 år). I planbeskrivelsen står at anlegget kan utvides og har et langsiktig tidsperspektiv og kapasitet. Om lagerkapasiteten har Bergmesteren Raudsand tidligere uttalt at «Vi kan fortsette å skyte nye haller helt til vi kommer til Molde» (Teknisk Ukeblad 22.03.2016), tilsvarende omkring 200 haller. Reguleringsplanen har imidlertid kun 10 haller à 0,375 mill m³ = 3,75 mill m³, det tilsvarer bare 18 % av antatt potensiale på 20 mill. m³.

Illustrasjonen under viser planområdet og utvidelse for 50 års drift. Størstedelen av området for deponi ligger utenfor planområdet og har dermed ikke vært gjenstand for utredning. Kun anslagsvis 10 – 35 % av arealet er utredet. Avstanden fra borehull 5 til hall nr. 50 er 3,2 km. Vi mener dette er mangelfull planlegging og åpenbart i strid med plan- og bygningsloven, jf. § 1-1.

Figur 2. Illustrasjon som viser utbredelsen av 50 fjellhaller, tilsvarende 50 års drift, vist sammen med planområdet. I planbeskrivelsen står at anlegget kan utvides og har et langsiktig tidsperspektiv og kapasitet. Innenfor planområdet er det plass til ca. 10 haller (3,75 mill m³), anslagsvis 10 – 35 % av beskrevet deponikapasitet på Raudsand.

Vi mener fortsatt det er en svakhet at ingen av borehullene går ned til bunnen eller under hallene og at et svært begrenset areal/volum er undersøkt. Også i NGU sine vedlagte lysark henvises det til borehullene. Når et stort nytt nasjonalt deponi for farlig avfall skal anlegges må det være sannsynliggjort at hele deponiets utbredelse er egnet til formålet. Vedtas planen slik den nå ligger må «nye» Molde kommune starte arbeid med planutvidelse og ny KU allerede etter omkring 5 års drift (tre haller under sprengning/fylling, samt at planarbeidet må påregnes å ta 2-3 år). Tiltaket vil da være tilnærmet irreversibelt på grunn av de store investeringene som da allerede må ha vært gjort på området. Vi mener også at et positivt planvedtak nå ikke vil tilfredsstille forvaltningslovens krav til forsvarlig saksbehandling. Vi kan ikke se at dette forholdet er kommentert av tiltakshaver og Nesset kommune.

Usikkerhet med hensyn til framtidig politisk planbehandling i Molde kommune er ikke vurdert. Det er en risiko for at deponiet stanses etter 10 år eller 3,75 mill. m³, noe som ikke stemmer overens med den langsiktighet som er forespurt fra departementet og omtalt i planbeskrivelse. Utvidelsen vestover kan ikke bare være en ren formalitet slik det er framstilt. Hvorfor er ikke dette vesentlige spørsmålet drøftet.

Usikkerheten omkring prosjektet som helhet er lite belyst. Utredningene drøfter risiko- og sårbarhet på hvert enkelt delområde, men totalt sett mener vi det er lagt for lite vekt på at det per i dag ikke eksisterer noen infrastruktur for mottak, behandling og deponering av farlig avfall på Raudsand. Det forutsettes samtidig at driften skal fungere optimalt fra dag én. Så lenge det

ikke er laget tunneler og fjellhaller kjenner ingen med sikkerhet kvaliteten i grunnen. Kun to-tre små «nålestikk» er gjort ned til det store arealet for fjellhaller på anslagsvis 1,2 kvadratkilometer (50 haller). Et sted vestover fra Raudsand vil grunnvannet sannsynligvis drenere motsatt retning. Sjøfyllingen kan kanskje ikke gjennomføres og naturmangfoldet i Tingvollfjorden er mangelfullt utredet. Behandlingsmetode for farlig avfall er ikke valgt, kvalitet på stoff som mottas er ikke kjent og markedene er ikke avklart med hensyn til import av farlig avfall. Hele prosjektet med farlig avfall bygger også på fortløpende avsetningen av pukk fra fjellhaller og tunneler, og det stilles spørsmål ved om dette er tilstrekkelig utredet og vektlagt. Vi mener usikkerheten på mange punkter er tonet ned og ikke tilstrekkelig vektlagt i rapporter produsert av og for tiltakshaver.

Kommunedirektøren anbefaler at Sunndal kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nesset kommune og ser heller ikke noen grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Utskrift til: Nesset kommune v/miljøvernleder Hogne Frydenlund.

Rett utskrift,
01.04.2019

Tove Røsdal

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	14/19	25.03.2019
Kommunestyret	15/19	02.04.2019

Reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand - Vurdering av trekking av innsigelse

Vedlegg

- 1 Reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand - Trekking av innsigelse

Rådmannens forslag til vedtak

Gjemnes kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nesset kommune og ser ikke grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Behandling i Formannskapet - 25.03.2019

Enstemmig forslag til vedtak

Gjemnes kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nesset kommune og ser ikke grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Behandling i Kommunestyret - 02.04.2019

Enstemmig vedtak

Gjemnes kommune opprettholder innsigelsen mot reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand AS i Nesset kommune og ser ikke grunn til å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Saksutredning

Nesset kommune ber i brev av 19.02.2019 om tilbakemelding om varslede innsigelser til reguleringsplan for Bergmesteren Raudsand, vedtatt i kommunestyremøte 29.05.2019, opprettholdes eller trekkes.

Nesset kommune ønsker tilbakemelding om Gjemnes kommune mener det er grunnlag for å gjennomføre mekling med Fylkesmannen i Møre og Romsdal, før eventuelt reguleringsplanen oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vurdering

I brevet av 19.02.2019 har tiltakshaver og rådmann i Nesset vurdert og kommentert merknadene fra Gjemnes, Tingvoll og Sunndal. Et sammendrag av vurderingene og Gjemnes kommunes kommentarer til disse presenteres i det følgende:

1) I strid med plan- og bygningsloven § 1-1 første ledd

Tiltakshaver påpeker at pbl § 1-1 er en formålsparagraf og ikke kan benyttes til å danne grunnlaget for en innsigelse. Tiltakshaver argumenterer likevel for at tiltaket er samfunnsnyttig og tar viktige steg i retning sirkulærøkonomi og derfor er i tråd med lovens formål, §1-1 første ledd: «Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.»

Rådmann i Nesset viser til «Strategisk næringsplan for Nesset» hvor tiltak som å rydde opp i deponiene på Raudsand og skape ny aktivitet på området er noen av tiltakene.

Vår kommentar:

Vi har stor forståelse for Nesset kommunes behov for å rydde opp på Raudsand. Vi er imidlertid uenige i at tiltaket reguleringsplanen legger opp til er i tråd med bestemmelsens første ledd. Dette vil belyses av våre kommentarer til de øvrige punktene som følger.

2) I strid med interkommunal delplan for sjøområdene på Nordmøre

Tiltakshaver siterer fylkeskommunens høringsuttalelse til havneområdet som viser til Nesset kommunes konklusjon om at alle utredninger og vedtak knyttet til Bergmesteren Raudsand må skje gjennom reguleringsplanprosessen og at en eventuell vedtatt reguleringsplan vil gjelde foran kommuneplanen. Tiltakshaver tilføyer også at siden Sjøområdeplanen ikke var vedtatt da innsigelsen ble levert vil den ikke kunne brukes som innsigelsesgrunnlag fra kommunen.

Rådmann i Nesset påpeker at Sjøområdeplan for Nordmøre ikke er vedtatt i Nesset og at det derfor er kommuneplanen som er gjeldende.

Vår kommentar:

Kommunedelplan for sjøområdene (Sjøområdeplan Nordmøre) ble vedtatt i Gjemnes kommune 29. mai 2018, i Sunndal kommune 13. juni 2018 og i Tingvoll kommune 14. juni 2018. Planprogrammet ble imidlertid vedtatt av alle deltakerkommunene i 2014. I planprogrammet står følgende om planens formål: «Sjøområdeplanleggingen skal ved hjelp av økosystembasert forvaltning (bærekraftighet) legge grunnlag for verdiskaping i sjøområdene på Nordmøre.»

Gjemnes kommune mener det er en grunnleggende konflikt mellom intensjonen med Sjøområdeplana og planforslaget. Hensikten bak planen er i stor grad å tilrettelegge for sameksistens av ulike interesser. Planforslaget til Bergmesteren Raudsand AS legger i mellomtiden opp til et tiltak som kan medføre at andre interesser presses helt ut, noe som ikke er i tråd med økosystembasert forvaltning.

3) I strid med forvaltningsmål og miljømål i vannforskriften

I kommentaren fra tiltakshaver vises det til at tiltaket som beskrives i plandokumentene vil føre til mindre forurensende utslipp enn det som er tilfellet i dag:

«Når det gjelder eksisterende deponier 1 og 3 og gruvene, har disse en begrenset utslippsmengde av tungmetaller og miljøgifter i dag, mens det er en større mengde utslipp av ammonium, nitrat og nitritt samt fluorid. Disse utslippene vil fortsette hvis ikke tiltaket gjennomføres.» (Vår understrekning).

«I sommerhalvåret vil vannet ha små mengder forurensning i forhold til dagens belastning på fjorden.» (Vår understrekning).

«Utslipp fra sjøfylling vil i den perioden denne etableres kunne gi utslipp av støv til fjorden, samt utlekking av metaller fra deponistein. Det er gjort beregninger på spredning av partikler fra etablering av sjøfyllingen, og konklusjonen er at tilstanden i vannmassene i fjorden ikke vil endre tilstand som følge av dette utslippet.» (Vår understrekning).

Rådmannen i Nesset kommune legger til grunn konklusjonen i Norconsults temarapport – Miljøpåvirkning at «det ikke kan forventes at et fremtidig utslipp fra prosessanlegg og deponier vil forverre den økologiske og kjemiske tilstanden i fjorden.» (Vår understrekning).

Vår kommentar:

I planforslaget brukes dagens tilstand som eksempel på 0-alternativet. I vår innsigelse påpekte vi hvorfor dette var problematisk. Vi mener effekten av tiltaket som foreslått i reguleringsplanen må sammenliknes med et 0-alternativ hvor kravene om opprydning er oppfylt. Bare på denne måten vil man kunne se hvilke reelle effekter tiltaket har på blant annet vannkvaliteten. Vi må anta at et 0-alternativ som baserer seg på utslipp fra sanerte deponi vil vise mindre utslipp til resipienten enn et alternativ hvor deponi for farlig avfall som beskrevet i plandokumentene er etablert. Vi mener forsikringene fra tiltakshaver om at tiltaket vil forbedre forurensningssituasjonen for Tingvollfjorden er basert på feil premiss.

Vassområde Søre Nordmøre påpeker også at dagens situasjon i Tingvollfjorden ikke kan benyttes som 0-alternativ. Tingvollfjorden er prioritert i Regional plan for vassforvaltning i Møre og Romsdal og det er nedsatt mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i neste planperiode (2022-2027). Tiltakets påvirkning på fjorden bør derfor vurderes mot målet i vassforvaltningsplana. Ved en slik vurdering er det rimelig å anta at tiltaket vil medføre en forringelse av Tingvollfjordens miljøtilstand.

4) I konflikt med næringslivsinteresser og fritidsinteresser i nabokommunene

Rådmannen i Nesset kommenterer blant annet at Nesset har lav arbeidsplassdekning og oppfatter at temaene knyttet til friluftsliv- og næringsinteresser er tilstrekkelig utredet.

Vår kommentar:

Gjemnes kommune stiller seg her bak fylkeskommunens høringssvar: «(...) verknadene av å etablere et deponi for farleg avfall er uakseptable når det gjeld akvakulturverksemda og matproduksjonen i fjordsystemet, i regionen elles og langs transportleia. Sjølv om utsleppa materielt sett skulle være små og risikoen for større ulukker er avgrensa, er risikoen for vesentleg omdømmetap og dermed næringa si framtid i regionen for stor til at fylkesrådmannen kan tilrå planen.» Fylkesrådmannen kommer også til samme konklusjon for reiselivsnæringen.

Næringslivsinteressene i Gjemnes som blir påvirket er primært sjømatnæringen, reiselivsnæringen og landbruksnæringen. Nærmeste nabo til deponiet er for eksempel matprodusenter som driver gårdsmeieri. Vi har forståelse for Nesset kommunes behov for arbeidsplasser, men kan ikke godta at dette går på bekostning av allerede etablerte arbeidsplasser i Gjemnes kommune.

5) I konflikt med naturmangfoldet

Tiltakshaver mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap til at beslutning om planvedtak, i tråd med kunnskapskravet i § 8 og føre var-prinsippet i § 9 kan fattes. Rådmann i Nesset har ingen spesielle merknader til konsekvensutredningen og påpeker at bortsett fra nabokommunene har ikke statlige sektormyndigheter konkludert med mangelfull vurdering av naturmangfoldet som tilsier grunnlag for innsigelse.

Vår kommentar:

Vi viser til Miljødirektoratets uttalelse av 15.06.2018. Direktoratet skriver her at KU ikke konkretiserer miljøkonsekvensene ved etablering av deponier, behandlingsanlegg og steinfylling i Raudsand i tilstrekkelig grad og at flere av punktene de påpeker i uttalelsen vil være viktige for kommunen når arealbruken skal avgjøres gjennom reguleringsplanen. Direktoratet konkluderer med at beslutningsgrunnlaget for miljøkonsekvensene er for dårlig utredet til å kunne gi et godt bilde av situasjonen ved etablering av tiltaket.

6) I konflikt med kulturminnet Honnhammaren i Tingvoll

Tiltakshaver opplyser om at regional kulturminnemyndighet ikke har vurdert tiltak i planen som utilbørlig skjemmende ovenfor kulturminnene på Honnhammaren. Rådmann i Nesset opplyser om at det har vært dialog med både Møre og Romsdal fylkeskommune og NTNU Vitenskapsmuseet i prosessen.

Vår kommentar:

Vi mener kulturminnet på Honnhammaren er mangelfullt utredet, men tar til etterretning at fagmyndighetene ikke har kommentarer til dette.

7) Skadelig for området/regionens omdømme

Tiltakshaver peker på at drift av tilsvarende behandlingsanlegg i omlag 30 år ikke har påvist varig negativ påvirkning av omdømme som har påvirket eiendomsverdi, næringer, turisme eller friluftsliv. Tiltakshaver mener også at tiltaket vil forbedre dagens miljøtilstand og med dette kunne tiltrekke seg positiv oppmerksomhet og styrke regionens nasjonale betydning og samfunnsansvar. Det pekes også på at Raudsand og Nesset kan få styrket sitt omdømme ved

å bidra til bærekraftig, sirkulær økonomi. Tiltakshaver argumenterer med at deponiet kan bli et høyteknologisk kompetansesenter der besøkende kan tilegne seg ny kunnskap og at en slik åpenhet kan heller styrke omdømmet enn å svekke det. Rådmann i Nesset anerkjenner at det vil være ulike oppfatninger av om deponiet vil medføre omdømmetap og anser temaet for å være politisk.

Vår kommentar:

Vi vil igjen trekke fram vår uenighet i bruken av dagens tilstand som 0-alternativ. Miljøtilstanden for Tingvollfjorden og Raudsand skal forbedres uavhengig av om tiltaket som presenteres i plandokumentene blir realisert. Vi er derfor uenige i formodningen om at tiltaket vil medføre en omdømmestyrkning slik tiltakshaver skisserer. Vi vil også her nevne at vi i vår innsigelse har uttrykt skepsis til om anlegget skal realiseres kun for å dekke vårt nasjonale behov for deponi av farlig avfall (som trolig vil være vesentlig redusert i nær fremtid ved implementering av nye metoder), eller om det er en utvidet plan om å motta avfall også fra utenlandske produsenter. Sistnevnte kan i så fall ikke sees på som en del av det å styrke regionens nasjonale betydning og samfunnsansvar.

At etableringen av deponiet vil medføre omdømmetap er blitt signalisert fra flere hold, blant annet av Sjømat Norge som presiserer at de er fullstendig avhengig av sitt fremste salgsargument- ren, norsk natur. Deponiet kan medføre en svekkelse av produktets renomme og gjøre det umulig å oppnå enkelte internasjonale kvalitetsstandarder på produktene.

Vi mener konsekvensene knyttet til omdømmetapet underspilles og at omdømmet til regionen vil bli vesentlig mer styrket dersom det ryddes opp i de gamle deponiene og Tingvollfjorden oppnår miljømålene satt i regional vassplan.

Annet

Hensynssone for blant annet brann og eksplosjonsfare H350 -2 og H350-3 går teoretisk inn i Gjemnes kommune. Selv om reguleringsplanen opphører ved kommunegrensen er det naturlig å tro at effekten av en hendelse vil kunne påvirke eiendommen 89/1 i Gjemnes kommune, tatt i betraktning hensynssonenes radius. Planområdet for et nasjonalt deponi for farlig avfall bør etter vår oppfatning være så stort at viktige hensynssoner for brann- og eksplosjonsfare kan ivaretas innenfor planområdet.

Konklusjon:

Vi ikke se at det er tilført ny informasjon som medfører at vi trekker våre innsigelser. Vi kan heller ikke se at meklings vil kunne føre fram til enighet, da selve tiltaket planforslaget legger opp til vil kunne medføre store negative konsekvenser for Gjemnes kommune og regionen forøvrig.

Konsekvenser for økonomi

Ingen kjente konsekvenser.

Konsekvenser for organisasjon, ansatte, HMS og likestilling

Ingen kjente konsekvenser.

Konsekvenser for miljø

Ingen kjente konsekvenser.

Konsekvenser for barn/unge, folkehelse og universell utforming

Ingen kjente konsekvenser.

Batnfjordsøra, 12.03.2019

Rådmannen i Gjemnes